

СИДОРОВА І.М., канд. с.-г. наук
Білоцерківський державний аграрний університет

ЗМІНА БІОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ РОСЛИН КАПУСТИ БРЮССЕЛЬСЬКОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ НАСІННЯ

Капусту брюссельську можна вирощувати розсадним і безрозсадним способом. Але завдяки тому, що рослини характеризуються повільним темпом росту, її вирощують переважно через розсаду. Строки сівби мають великий вплив на проростання насіння, інтенсивність росту і розвитку рослин та їх продуктивність.

Строк сівби капусти брюссельської визначають, виходячи з довжини вегетаційного періоду сорту з таким розрахунком, щоб отримати врожай в першій-другій декаді жовтня і формування якого починалося б після того, як мине літня спека. Всі сорти капусти брюссельської переважно пізньостиглі, тому вона вимагає ранніх строків сівби. Найбільш скоростиглі сорти на розсаду висівають 1-15 березня, середньостиглі – 5-20 квітня, пізні – 1-15 травня.

Дослідження проводили на Київській дослідній станції ІОБ УААН. Грунт дослідної ділянки – чорнозем опідзолений малогумусний легкосуглинковий. Варіантами досліду були строки сівби насіння: 20, 25, 30 квітня та 5 травня. Досліди виконували з середньопізнім сортом Розелла, німецької селекції та пізньостиглим – Геркулес 1342, російської селекції.

У сорту Розелла найвищими були рослини при сівбі насіння 20 і 25 квітня, відповідно 57,6 та 57,8 см. Найнижчими були рослини за строку сівби 5 травня – 51 см. У пізньостиглого сорту Геркулес 1342 спостерігалась аналогічна закономірність. Найвищими були рослини, насіння яких було висіяне 20 квітня – 56,2 см, а найнижчими – 52,2 см відповідно, при сівбі 5 травня.

Залежно від строків сівби насіння змінювався також діаметр листової розетки. У обох сортів виявлено аналогічну залежність між показниками, найбільший розмір листової розетки відмічено у рослин першого строку сівби, відповідно 62,8 см (Розелла) та 63,2 см (Геркулес 1342), а найменшу – останнього, відповідно 58,2 та 60,2 см. За сівби насіння 25 та 30 квітня ці показники знаходились на рівні 60,9-62,0 см у середньопізнього сорту Розелла та 61,2-61,9 см у пізньостиглого – Геркулес 1342.

Кількість листків, що сформувались на рослині, також залежала від строків сівби насіння. Найбільшою їх кількість була за першого строку, у сорту Розелла – 63 шт., у сорту Геркулес 1342 – 62 шт., дещо меншою – по 60 шт. відповідно, вона була при сівбі насіння 25 квітня.

Отже, найбільш оптимальні умови для росту і розвитку рослин капусти брюссельської, які забезпечували формування вищих рослин, з більшим діаметром листової поверхні і, загалом, найбільшою кількістю листків, створювалися за сівби насіння у раніші строки: середньопізній сорт Розелла – 20-25 квітня, пізньостиглий сорт Геркулес 1342 – 20 квітня.